



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

IV. Frater quidam Franciscanus de futuro Religionis Schismate ante Lutheri
adventum concionatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

Elisabetha nomine, insignis, quæ paullo post sequuta est, matationis, dicam, an euerfionis? vates fuit non vana: quum ea nostra ætas viderit (vt Sanderus ait) quæ vniquam futura tum nemo ne per somnium quidem poterat cogitare. Thomas Morus vir omni virtutum genere præstantissimus, nõ solum imminetentem tempestatem (vt idem Sanderus inquit) in spiritu præuidit, verum etiam pleraque omnia vti postea acciderunt, prædixit. Paulo ante Lutheri aduentum in Gallia Franciscanus quidam vicariam circumijit, populum docens, ac de diuina ira pœnitentiaque acerbissimis, quæ ipsorum capitiam parata essent, commonefaciens. De quo homine dicere aliquid operæ precium mihi videtur, quod scripta eius nulla existant, quamuis ipse vera malorum horum fatidica Cassandra fuerit.

IV. hic, nomine Frater Thomas, à vitæ veterumque sanctitate, *le saint homme*, id est, vir sanctus vulgo appellatus fuit. Per mundum discurrens, iram Dei annunciabat, & ad pœnitentiam omnes cohortabatur. Is quam primum in oppido aliquo pedem posuerat, statim lusus omnes, luxum & voluptates velut publico inde proscriptas edicto vidisset. Omnia meram pietatem & deuotionem spirabant. E proximis atque remotis etiam locis populus cateruatim accurrebat, vt tam sanctum hominem videret, ac audiret eius sermones, qui tanta auditorum frequentia celebrabantur. Vt ijs habendis loca publica aperire necesse esset, quod etiam amplissima templa tantam hominum multitudinem non caperent. Vltimum ille sermonem Burdigalæ in magna illa arca Conuentus, qui magna Observantiæ dicitur, habuit, quo Aquitaniam non sine lachrymis, his inter alia verbis valedixit: O pulchra & plena deliciarum prouincia Mundi pa adifus! Heu quantis lachrymis exuberabis! Videbis ignes passim per campos tuos crudeliter grassantes & superbas has ædes, aut pietatis, & deuotionis testes, Ecclesiæ hostium, qui in te nascuntur, iniurijs & prædæ expositas. Videbis diuinæ iustitiæ exequutores & carnifices qui flagellorum ictibus negociatores de templis eicient. Lupi in ouile irumpent, & tam pastores quam oues dilacerabunt. O Burdigala! Tu è mœnibus tuis subiectorum templorum incendia adspicies, quin etiam ea, quæ tuis in clusa sunt, hostium Ecclesiæ furorẽ & rabiẽ vix effugient. Et hoc quidem modo populi impietatem & Præsidum hypocritam Deus iuste puniet. Sed quæ admodum sancta illa corpora quæ apud Tolosam requiescunt, eius urbis optatores & si ita dicere licet, Dignitutes sunt:

sic ò Burdigalenses, S. Matialis vester protector erit. Hæc quidem tum a plerisque velut inania terribulamenta audita & accepta sunt. Quis enim credere potuisset quæ a maioribus tanto labore & sumptu edificata fuerunt, tanta posterorum rabie & furore destructum iri? Memini bonas qualdam & ætate decrepitas feminas, quæ Anno M D LXX. Romegontius tẽplo Lormontano, inspectantibus è muro Burdigalæ ciuibus, ignem subiecisset, in hæc verba erumpentes me audiuisset: Ecce tibi, sancti illius viri Fratris Thomæ adimpletum vaticinium. Vt uent etiam nunc vtriusque sexus homines, qui ex ijs quæ a patribus suis audiuerunt vere testari possunt, sanctum hunc hominem verum fuisse Prophetam, vt qui ea quæ quinquaginta annis post acciderunt, iam tum non minus ac si iam euenissent, præuiderit ac prædixerit. Neque vero mala propterea eueniunt, quod prædicta sint; sed propterea prædicuntur, quod euentura sint, nisi eorum causa prædicatur: quemadmodum Ezechia regis & Ninuitarum exempla in SS. literis nos docent. Scripta huius hominis (quorum copia mihi bona fortuna fecit) admirabilem quandam libertatem & parrhesiam præ se ferunt, quæ in corruptos omnium ordinum ac præsertim Ecclesiasticarum personarum mores, vnicodiinæ iræ fomites, passim inuehitur, apertè inueniens, in ouili plures hœdos esse, quam agnos. *O indigni Prælati & Pastores!* (exclamat ille in libello quodam, cui titulus est, **CONDITIONES VERI PRÆLATI**) *vobis satis est ventrem cibo & potu, arcam auro & argento implere, cubicula habere in lecto, mulierem pinguem in stabulo: hæc omnia x Crucifixi sumptibus pro quibus vix quidquam aliud facitis, quam DOMINVS VOBIS SCVM decantatis: sum scilicet probe munere perfuncti. Interim parum illud curatis, oues vestrae damnantur, an saluentur.* Et hic quidem Religiosus iisdem fere quibus Lutherus hac in re vocibus vsus est, vt suo loco, in causa scilicet seu subiecto Schismatis explicando, commodius ostendetur. Illud vero inter est, quod hic ministrorum tantum & Prælatorum Ecclesiæ vitia perstrinxit: doctrinam illam reliquit: at Lutherus apostata ipsam doctrinam, ab Apostolorum vsque temporibus huc vsque integram conseruatam, exagrandam, atque adeo si fieri posset, eradicandam unam cum professoribus eius sibi sumpfit. Antequam vero ad alia progrediar, facere nõ possum, quin notabilia quædam hominis antedicti facta posteritatis memoriæ prodam & commendem: idque tanto magis: quod à Beza idẽ scurriliter irrideatur,

2 De schism, Angl. fol. 104. 105.

V. Hic